

המרפאה לוויסות התנהגות והקשר הורה-ילד

הדרכת הורים בשיטת איכה - הקשר המגדל *

מהו טיפול בשיטת איכה?

שיטת איכה נוסדה לפני כ- 20 שנה על ידי ד"ר איתן לבוב, פסיכיאטר של הילד והמתבגר ופסיכואנליטיקאי. השיטה נשענת על ידע פסיכואנליטי מהזרם האינטר-סוביקטיבי, גישת המערכות המשפחתית ותיאוריות למידה, והיא מנגישה ידע זה בצורה פרקטית ובהירה להורה. על פי השיטה, הורים בני זמננו מתקשים לתת ביטוי בהיר למה שחשוב להם בנוגע לילדיהם ונעים לרוב בין נטייה לוויכוח לנטייה להשתלטות וכוחנות. שיטת איכה מתמקדת בהתפתחות וגדילה של פעוטות ילדים ומתבגרים באמצעות הקשר עם הוריהם. שתי הנחות יסוד מרכזיות עומדות בבסיס השיטה: האחת היא כי על מנת שהקשר בין הילד להוריו יאפשר התפתחות מיטבה עליו להתבסס על הדדיות, קרי ביטוי מכבד לילד ולהורה בקשר. הנחת היסוד השנייה קשורה לטבען והיווצרותן של בעיות התפתחות בקרב פעוטות ילדים ומתבגרים. הגישה הרווחת מחפשת אחר סיבה לבעיה (הפרעה, גנטיקה, טראומה). שיטת איכה גורסת כי בעיות נוצרות בעיקר כי הן מתאפשרות בסביבה. לדוגמא, ילד עם נטייה לאימפולסיביות וקשיי קשב וריכוז נוהג להכות את אחיו וחבריו כאשר מתוסכל. האם הסיבה שמכה קשורה לנטייתו לאימפולסיביות? סביר להניח שיש קשר. יחד עם זאת, למסרים המועברים אל הילדים מהסביבה, לדוגמא, "היתר" להתנהגות מפריעה או מסר לא עקבי ומבלבל יש השפעה גם כן על העדר השינוי בהתנהגות המפריעה אצל הילד. בטיפול איכה הורה לומד סוג חדש של תקשורת הנקרא "שפה מגדלת" באמצעותה לומד לכוון את ילדו באופן המדגיש כבוד וחופש לשני הצדדים.

טיפול בשיטת איכה לבעיות התנהגות

בעיות התנהגות בילדים ובני-נוער כוללות קשיים בויסות דחפים, התפרצויות זעם ורוגז, אי-כיבוד סמכות, נורמות וחוקים, התנהגות פוגענית כלפי אחרים וקושי באימוץ התנהגות פרו-חברתית. ילדים עם בעיות התנהגות נוטים לחוות חוסר הצלחה, בידוד, דחייה חברתית ואיכות חיים נמוכה והם נמצאים בסיכון גבוה להתפתחות קשיים רגשיים והתנהגותיים חמורים יותר בגיל הבגרות. מערכות היחסים ההורית והמשפחתית הינן בעלות השפעה רבה על אופן הביטוי של בעיות ההתנהגות ועל מסלול התפתחותם של ילדים אלו. מכאן שלהדרכת ההורים יש תפקיד מרכזי ומשמעותי ביותר בהתערבות הרב-תחומית הנדרשת לילדים אלה. הדרכת ההורים בשיטת איכה עושה להיות יעילה לסוג הקשיים איתם מתמודדים ילדים עם בעיות התנהגות והוריהם. הגישה עושה ליצור שינוי מובהק במישור התפקודי והרגשי של הילד, בטווח רחב של קשיים ובכלל זה התנהגויות מתנגדות, אלימות ועוד. בנוסף, היא נמצאה מובילה לירידה מובהקת ברמת המצוקה ההורית ולשיפור היחסים בין ההורה לילד.

למי מתאים הטיפול בשיטת איכה במרפאת ויסות התנהגות וקשר הורה-ילד?

הורים בעלי מוטיבציה גבוהה ליצור שינוי בקשר עם ילדיהם אשר לילדם אחד או יותר מהמאפיינים הבאים:

1. התפרצויות זעם
 2. וכחות, התעלמות מסמכות, יחס מבטל- מתנגד כלפי ההורה
 3. חוסר שיתוף פעולה של הילד בטיפול
 4. תוצאות לא מספקות מבחינה התנהגותית -תפקודית של הילד הנמצא בטיפול
- איך פונים ?** הטיפול בשיטת איכה ניתן במסגרת הטיפול הכוללני במרפאה (הניתן בטופס 17) במקרים המתאימים מבחינה טיפולית.

השירות הינו מחוץ לסל הבריאות וכרוך בתשלום.